

Az MTA IX. Osztálya

Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége

1. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

Elnök:

Társelnök:

Titkár:

2. Tudományos/Állandó bizottság létszáma:

Akadémikus:

MTA doktora és tudomány doktora:

Kandidátus:

PhD:

3. Tudományos/Állandó bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma:

Akadémikus:

Tudomány és MTA doktora:

Kandidátus:

PhD:

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Rendes tudományos ülés

Időpont: 2017. május 25., 13:00 óra

Helyszín: MTA Titkárság, 2. emelet 237-es terem (1051 Budapest, Nádor u. 7.)

Napirend:

1. Simai Mihály: A harmadik évezred nyitánya - A zöld fejlődés esélyei és a globális kockázatok – előadás az azonos címmel megjelent könyv apropóján
2. Vezetőségi beszámoló az SJTB és Albizottságainak 2016. évi tevékenységéről
3. Az SJTB és Albizottságai 2017. évi munkatervének ismertetése
4. A Magyar Tudomány Ünnepe előzetes programjának elfogadása
5. Szavazás Keresztély Tibor köztestületi tagságáról

Határozatok:

1. Az SJTB tagok 14 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett támogatták Keresztély Tibor köztestületi taggá való megválasztását.
2. A 2017. szeptemberi bizottsági tagsági választást előkészítendő a Statisztikai és a Jövőkutatói Albizottság 2-2 fős Jelölő Bizottságot állít fel. A Jelölő Bizottságok feladata, hogy megkeresse az SJTB jelenlegi tagjait, valamint az SJTB-hez kötődő köztestületi tagokat, és az elhangzott vélemények alapján iránymutató jelleggel egy jelöltlistát készítsen a köztestületi tagok számára.
3. A jelenlévők elfogadták az SJTB és Albizottságai beszámolóját, ill. határozatot hoztak arról, hogy az SJTB ajánlja a IX. osztály figyelmébe az STAB alábbi állásfoglalását:
„A MTA Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottsága (SJTB) Statisztikai Tudományos Albizottsága (STAB) 2016. június 16-ai ülésének első napirendi pontja a Statisztikai Szemle 2016. januári számában megjelent Bárdits Anna – Németh Renáta – Terplán Győző: Egy régi probléma újra előtérben: a nullhipotézis szignifikanciateszt téves gyakorlata cikke apropóján szervezett beszélgetés volt. A tesztek alkalmazásával kapcsolatosan STAB az alábbi állásfoglalást teszi közzé a tudományos élet szereplőinek.

Tudományos cikkek, eredmények közlésekor kívánatos az empiria alkalmazása. Minták alkalmazásakor nem elegendő csupán a leíró statisztikák közlése. A tesztek alkalmazási feltételeinek teljesülése megkövetelendő. Pusztán csak a p-értékek alapján történő merev küszöbértékek alapján a döntéshozatal nem elfogadható, az eredmények gazdagabb (például konfidenciaintervallumok, hatásnagyság vizsgálatok) bemutatása szükséges. A kutatóktól elvárt,

hogy a minták tervezésekor a próbák erejére is fordítsanak figyelmet. A folyóiratokban megjelenő cikkek esetében szerkesztői és lektori felelősség, hogy a cikkekben mi jelenik meg.

A témáról és más módszertani problémákról 2016. november 18-án, az MTA IX. Osztály Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottságának tudomány napi nyilvános ülésén lesz szó.”

Lillafüredi kihelyezett ülés

Időpont: 2017. október 17., 13:45 óra

Helyszín: Palota Szálló, Lillafüred (3517 Miskolc, Erzsébet sétány 1.) Beatrix terem

Napirend:

1. Megnyitó (Nováky Erzsébet)
2. Kocsisné Baán Mária – Espán Edina (Miskolci Egyetem): E-learning megoldások a társadalomtudományokban
3. Kiss Károly (Budapesti Corvinus Egyetem): Az egyetemek jövője
4. Zárszó (Besenyei Lajos) – *Besenyei Lajos oktatási kötelezettségei miatt kimentését kérte*

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett ünnepi ülés „A XXI. század kihívásai”

Időpont: 2017. november 17., 10:00 óra

Helyszín: MTA Székház, Kisterem, 1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

Napirend:

1. 10:00-10:10 Megnyitó – Nováky Erzsébet (DSc), az SJTB elnöke, levezető elnök
2. 10:10-11:10 Gubik Andrea (PhD) – Bartha Zoltán (PhD): Oktatási rendszerünk és a jövő munkavállalói
3. 11:10-12:10 Rudas Tamás (MTA doktora): Mit mond a XXI. század emberének a statisztika?

Levezető elnök: Besenyei Lajos (CSc), az SJTB társelnöke

4. 12:30-13:30 Pódiumbeszélgetés A statisztikus kihívásai a XXI. században
Résztevők: Balatoni András, Besenyei Lajos, Oblath Gábor, Sándorné Kriszt Éva, Vukovich Gabriella

Moderátor: Rappai Gábor (CSc)

5. 13:30-14:30 Kerekasztal beszélgetés

A jövő két alternatívája: a katasztrófák világa vagy az intelligens/okos társadalom

- Résztevők: Csiszér Béla, Deák István, Kánai András, Ligeti György, Mika János, Takács-Sánta András

Moderátor: Tóth Attiláné (CSc)

6. 14:30-14:40 Elnöki zárszó – Besenyei Lajos (CSc)
7. Egyebek

Határozatok:

1. Az SJTB tagok 14 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett támogatták Keresztély Tibor köztestületi taggá való megválasztását.

5. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Statisztikai Tudományos Albizottság

Időpont: 2017. február 7. 14 óra,

Helyszín: BGE Lotz-terem (Budapest, Markó utca u. 29-31. II. emelet)

Napirend:

1. Galambosné Tiszberger Mónika (PTE): Mintavételi sajátosságok a mezőgazdaság statisztikájában
2. Németh Zsolt (KSH): A statisztika majdnem lehetetlen küldetése: Mikrocenzus 2016.

Időpont: 2017. március 24. 11 óra,
Helyszín: BGE Községi tér (Markó utca u. 29-31. Alagsor)
(Együttes ülés a Gazdaságmodellezési Társasággal)

Napirend:

1. STAB tagjelöltek felvétele (Budaházy György, Cserhádi Ilona, Keresztély Tibor, Obádovics Csilla)
2. Hálózat kutatások
 - Sebestyén Tamás (PTE)
 - Ságvári Bence (MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont)

Időpont: 2017. június 21. 14 óra,
Helyszín: MTA Irodaház II. emelet 237-es tárgyaló (Nádor utca 7.)

Napirend:

1. Desztinációk és települések turisztikai versenyképessége – Balaton Hálózat kutatások
 Felkért előadók és korreferálók: Holczerné Szentirmai Ágnes, Dr. Kovácsné Dr. Székely Ilona, Dr. Szalók Csilla, Dr. Probáld Ákos
2. Tagtársak bemutatkozó előadása: Cserhádi Ilona, Keresztély Tibor

Időpont: 2017. december 4. 14 óra,
Helyszín: MTA Irodaház földszint 29-es tárgyaló (Nádor utca 7.)

Napirend:

1. Statisztikai módszerek a meteorológiában
 - Az operatív meteorológia adatforrásai (adatbázisai), azok felhasználása, Big Data a meteorológiában. Felkért előadó: Tóth Tamás (Országos Meteorológiai Szolgálat)
 - A klimatológiai adatbázis és az arra épülő kutatások, előrejelzések. Felkért előadó: Konkolyiné Bihari Zita (Országos Meteorológiai Szolgálat)
 - A statisztika nemzetközi tere. Felkért előadó: Laczka Éva
2. Tagtársak bemutatkozó előadása: Obádovics Csilla

Jövő kutatási Tudományos Albizottság

Időpont: 2017. február 10., 11:00 óra
Helyszín: MTA Irodaház, 1051 Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Napirend:

1. A 2017. évi JTAB-munkaterv véglegesítése
2. Lentner Csaba: Megújuló közpénzügyi módszertan és gondolkodás Magyarországon – nemzetközi dimenzióban
3. Meskó Bertalan: Jövő kutatói szemlélet becsempészése az orvosi kurrikulumba

Időpont: 2017. április 7., 11:00 óra
Helyszín: MTA Irodaház, 1051 Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Napirend:

1. Ligeti Zsombor: Viselkedési közgazdaságtan előrejelzései
2. Dabasi Halász Zsuzsanna, Siposné Nándori Eszter, Lipták Katalin: F fiatalok mobilitása egy H2020 projekt eredményei alapján

Időpont: 2017. június 9., 11:00 óra
Helyszín: MTA Irodaház, 1051 Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Napirend:

1. Dr. Békefy Lajos: A reformáció 500 éve és a jövő
2. Makara B. Gábor: Amit egy jövő kutatónak az MTMT-ről tudni kell – előnyök és lehetőségek a tudományos teljesítmény mérésében
3. Megemlékezés az elhunytainkról

Időpont: 2017. szeptember 8., 11:00 óra

Helyszín: MTA Irodaház, 1051 Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Napirend:

1. Sáfrányné Gubik Andrea: „Tűzoltó lesz-e katoná! Vadakat terelő juhász!” A magyar egyetemisták karriertervei és a legfontosabb mozgatórugók
2. Sabjanics István: A 21. század biztonságpolitikai kihívásai (könyvbemutató)

Időpont: 2017. december 8., 11:00 óra

Helyszín: MTA Irodaház, 1051 Budapest, Nádor u. 7. fszt. 29.

Napirend:

1. Szöllősi-Nagy András: Víz a XXI. században: lesz-e elég?
2. Nováky Erzsébet: 50 éves a magyar jövőkutatás – 2018-as jubileumi év programjavaslata
3. Tóthné Szita Klára: Beszámoló az elmúlt 3 év munkájáról

4 meghívott külső előadó és 6 bizottsági tag által tartott előadás volt. A bizottsági ülések programja széles skálán mozgott: a közpénzügyek, jövőkutatás az orvosi curriculumban, viselkedési közgazdaságtan előrejelzései, biztonsági kihívások a 21. században, fiatalok migrációja, tűzoltó lesz-e katoná – pályaorientációs törekvések, 500 éves a reformáció, a víz mint erőforrás, és a jubileumi év programtervezete került napirendre.

A JTAB decemberi ülésén hoztak határozatot az 50 éves jubileumi évhez kapcsolódóan a következőkről:

1. A Jubileumi programot a Programtanács koordinálja Nováky Erzsébet vezetésével
2. A láthatóság növelését erősíteni kívánatos. Ennek érdekében az albizottsági tagok akadémiai adattárban szereplő adatlapján is fel kell tüntetni a jövőkutatást, mint kutatási területet.
3. A JTAB az SJTB vezetőségén keresztül kéri az osztály támogatását abban, hogy a köztestületi tagok adatbázisában a tudományterületek között a jövőkutatás is megjelenjen.

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

Az SJTB legfontosabb rendezvénye a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából tartott nyílt ülés volt, amin Rudas Tamás a XXI. század változásainak statisztikára gyakorolt hatásairól tartott összefoglaló előadást. A Rappai Gábor által vezetett pódiumbeszélgetés több meghatározó kérdést járt körbe: a statisztikai írni vagy olvasni tudás dilemmája; az adatok demokratizálódása és az ebben rejlő lehetőségek, veszélyek; a big data hatása; és a különböző szoftverek ellenőrizetlen elterjedése.

Bartha Zoltán és S. Gubik Andrea előadásában bemutatta, hogy a gyors számítástechnikai fejlődés milyen munkaerőpiaci változásokat generál, és milyen kihívásokkal kell szembenéznie az oktatásnak, ha a munkaerőpiaci változásokra helyes válaszokat kíván adni. A Tóth Attiláné által vezetett kerekasztal beszélgetés a közvetlen és globális környezetünket fenyegető természeti és mesterséges jelenségek hatásait járta körül.

Az MTÜ rendezvény előadásai, akárcsak az SJTB ülések minden emlékeztetője, diasorozata és egyéb anyaga letölthető a bizottság honlapjáról: http://www.ksh.hu/mta_sjtb_rendezvenyek

7. A bizottság által adott díjak:

A bizottság nem adott díjat a beszámolási periódusban.

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Kiss Endre (MTA doktora): Scheiber Sándor díj

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

A bizottságnak nem voltak hivatalos kiadványai az évben.

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

2018. február 27.

.....
elnök

.....
titkár